

గోపాలరావు కలెక్టరు కచేరిలో హెడ్ క్లర్కు. అతను తన అర్థాంగియగు సుందరితో తన నూతన గృహమందు దినముల వెళ్ల బుచ్చుచుండెను.

మోహనుడన్నా, గోపాలుడన్నా సీతమ్మకు సమాన ప్రేమయే. అంత మాత్రము చేత వారిరువురికి గూడ తల్లియందు సమాన ప్రేమయని, భక్తి దయ యున్నదని భావించుట తప్ప. అసలు సంగతియేమిటంటే తల్లిని చూస్తే మన హెడ్ క్లర్కు గోపాలునకు ఒళ్లు మండుతుంది. తల్లి పూర్వకాలపు మనిషి. తానో నవీన నాగరికతా సాంప్రదాయకుడు. సుందరి సంగతిచెప్ప నక్కఱలేదు. మొత్తముమీద కొడుకు కోడండ్ర యిద్దరికి సీతమ్మమీద యిష్టంలేదు. ఆమె వారికి కన పడకూడదు. ఆమెను వాల్లిద్రూ బాధించడంలో వకరికొకరు తీసిపోరు.

గోపాలరావుయిల్లు విశాలమయినది. ఆ యింట్లో వకమూల సీతమ్మ మోహనుడు వుండేవారు. మోహనునకు తల్లియందు బహుప్రేమ, కాని యేమి చేయకలడు. తనకాయంకా నోఖరీలేదు. అందుచేత మోహనుడు పాపం యేమిచేయగలడు? అప్పుడప్పుడు తన తల్లితోపాటు, అన్నగారియొక్క వదినగారి యొక్క ఆగ్రహమునకు గురియై తిండికూడ తేకుండావుండేవారు. కన్నతల్లి, తమ్ముడు అని పినరంతైన అభిమానం మన హెడ్ క్లర్కు గోపాలునికిలేదు. ఎలాగో పొరబాటున నాళ్ళని యింట్లో వుండనిచ్చేవారు. యెందుచేతనో తెలుసునా! తన వుద్యోగపు

దర్జాకు లోపంకలుగుతుండేమోనని వాళ్ళు పైకిపోతే.

సీతమ్మ గోపాలుని ముఖమైనా చూడడం అవకాశంలేదు. చివరికెలాగో వకరోజు కొడుకును చూచుటకు నిశ్చయించింది. మోహనుడు “అమ్మా! వద్దు వద్దు... వాల్లిద్రు రాక్షసులు” అని యెన్ని చెప్పినావినక గోపాలుని గదివద్దకువచ్చి పిలిచింది. జబాబు లేదు. మళ్ళీ వకమాటు తలుపుతట్టి “గోపాలం” అని పిలచింది.

సుందరి యీవాళ చాలాహడావిడిలో వుంది. కలెక్టరుగారు కుటుంబముతో విందు గుడుస్తారట. అందుచేత సుందరి యిల్లంతా బాగా అలంకరించి, తాను చక్కనిచుక్కలా శృంగారించుకుని, వంటలక్కకు వంటగురించి ఆర్డరుయిచ్చి యింక చేయాలికింది యేమిటా అని ఆలోచనలోయుండగా యీ నిర్భాగ్యపు సీతమ్మ పిలుపు, తలుపుమీద చదుపు వక్కసారి వినబడ్డాయి. సుందరి మొహం యేదో పట్టుకున్న దానిమొహంలా తయారయింది. పట్టలేనికోపం వచ్చింది. ఇహ వూరుకోక “అబ్బా! యీ పాపిష్టిదానితో వేగలే కుండామున్నాను. పనిపాట చేయలేని యీ ముసలిదానిని, యీ అరవై యేళ్ల పాతిపంజరంలాంటిదానిని, మొహంచూస్తే తుమ్ముల్లో పొద్దు కూకినట్లున్న యీశని గ్రహాన్ని అత్త అత్త అని చెప్పకొనుటకుకూడ సిగ్గువుతుంది. ఇంటికి తీరాలంతా వచ్చేవేళ పసికట్టి పగ పట్టునట్లు వచ్చింది. దీనిని తక్షణం తరిమెయ్యాలి.” అనితోకత్తోక్కినల మలాలేచి

“యీవాళ మాదొరగారు భార్య విందుకు వస్తారు. నువ్వు యిక్కడ కనపడితే బాగుండదు. త్వరగా వెళ్లు” అని అరిచింది.

“ఒక్కసారి మా గోపాలంతో మాట్లాడి వెళ్ళిపోతాను. మీగదిలో నాకేమీ పనిలేదు. నాకేమీ అక్కలేదు తల్లీ” అని దీనంగా అంది అత్తగారు. పాపం అమాయకురాలు. యిప్పటి అత్తగార్లంటిందయితే వక నాటకం నడిచేదే రోజూ. కాని సుందరి అత్తగారి మెడపట్టుకుని గెంటివేయబోగా పాపం గోపాలం అడ్డంపచ్చి “యీ ముసలిదానికి మంచిచెడ్డా తెలియదు. తను యిలా మన దగ్గరకు వస్తూంటే మన దర్జాకు లోపమని యెరగదు. యెన్నిసార్లు బుద్ధిచెప్పినా యింతే. అయినా, గట్టిగా దెబ్బపడకుండా మట్టుకుజాగ్రత్తపెట్టుకో” అని చెప్పను. దానిపై ని సుందరి “నాయంటికి గొప్పవారందరూ వస్తూంటే యీ నిర్భాగ్యురాలు వారికంటపడితే నాకు తలవంపుగా వుంటుంది” అని సీతమ్మను లేవమనెను. “నేనేమి తప్పు చేసేనే సుందరి? నా మీద యెందుకు యీకోపం” అని సీతమ్మ కళ్ళనీళ్లు పెట్టుకుంటూ అడిగెను. “ఇక సుందరి కోపం పట్టచాలక “నీవు కొడుకును కని నాకు అత్తగారగుటే గొప్పబుద్ధి తక్కువపని” అని కనరికొట్టింది. “దాని ననవలసినపనేముంది. మన బంగారం మంచిదయితే అన్నట్లు మా గోపిగాడికి బుద్ధివుంటే యీ గండుతనం వుండకపోను. పడుచు కాపురం చిదుకులమంట అన్నట్లు నాకొడుకులోకువ కనిపెట్టే యిది నన్నింత బాధలు పెడుతూ యున్నది. వద్దు వద్దు” ని యెంత చెప్పినా వినకుండా వచ్చినం

దుకు నాకు శాస్త్ర అయింది” అని యేడుస్తూ తిరిగి మోహనం వద్దకి వచ్చింది. “ఎందుకు యేడుస్తావు. నేను చెప్పిన మాట విన్నావా? వారు అంతకన్న యెక్కువ చేస్తారనుకున్నావా! ఇంక మనం యిక్కడవుండలేము. వాళ్లు వుండనియ్యరు. యేదైనా దోప చూడాలి” అని మోహనం తల్లి నోదా ర్చేసు. సీతమ్మ కొడుకుతో “నాయనా! యెప్పటికయినా యిక సీవే నా దిక్కు. వాడి డబ్బుకోసం కాకపోయినా వాడిని విడవలేక యిన్నాళ్లు బాధపడ్డా. ఇంక చాలు. భగవంతు డున్నాడు. ఇక్కడ నుంచి లేచిపోతే యేదో యింతలోకాన్ని మంచి చేసుకుని బతకొచ్చు” అని సమాధానం చెప్పింది సీతమ్మ.

సుందరమ్మగారి యింటివద్ద కారు వచ్చి ఆగింది. గోపాలరావు చిరునవ్వుతో కలెక్టరుగారికి ‘షేకుహాండు’ యిచ్చి లోపలికి తీసుకెళ్ళుతూంటే, సుందరి సావిత్రమ్మగార్ని రెండు చేతులతో షేకుహాండు చేసి తిప్పుకుంటూ పెరటిదార్ని లోపలికి దోప చూపింది. వారందరికీ కొంతసేపు యిష్టాగోష్టి అయినాక వడ్డనలు, భోజనాలు ఆరంభం అయ్యాయి. కలెక్టరుగారి భార్య సావిత్రమ్మగారు వూరుకోలేక “అవడ్డించే ఆవిడ మీ అత్త గారేనా? పాపం వక్కలే వంట అంతా చేసింది. మీరుకూడా మడి కట్టుకోకపోయేరా” అని అన్నది. నిజానికి వడ్డించేది వంటలక్క. అత్తగార్ని వక చిన్నగదిలో పెట్టిపెకిరావద్దని చెప్పింది. 563 సురిప్పుడు సమాధానం చెప్పాలిగా సావిత్రమ్మగారితో.

అందుచేత యిలాఅంది “అయ్యో నాకు అంత అదృష్టమా. మా అత్తగారుపోయి 5 నెలలయింది. పెద్ద దిక్కులేక చాలా యిబ్బంది వడుతున్నాము. ఆవిడ బతికి వుండి నన్ను కూర్చోపెట్టి యిలా చాకిరి చేసే వక్షానికి మాకు విచారమేవుండదు. ఇంతకు ఆమె అదృష్టవంతురాలే.”

ఇదంతా నమ్మింది సావిత్రమ్మగారు. ప్రస్తావన మార్చింది. కొంతసేపటికి భోజనాలయ్యాయి. తర్వాత మాటల సందర్భంలో సుందరమ్మ యిట్లు చూడాలనుందని సావిత్రమ్మగారుంది.

దీనితో సుందరి భుజాలు మందరగిరి వరకు పొంగేయి. తన సిరి, సంపద అంతా దొరసానిగారికి చూపడం ఆరంభించింది. ఆమెకు చాలా గర్వం. ఎంత డబ్బున్నా, యెందరు నాఖర్లున్నా, గర్వింపకూడదన్న సంగతి, యీ వయస్సు, యీ డబ్బు అంతా అబద్ధం అని తెలియనిస్థితిలోవుంది పాపం! ఆ సంతోషంలో తన యింటియందు ఒకమూల చిన్న గదిలో తన అత్తగారు వున్న సంగతికూడ మరిచిపోయి వరసగా గదులు, హాలులన్ని ఆవిడకు చూపిస్తూ యీ చిన్న గదిదగ్గరికి దయచేశారంతా. బెంగతో గుడ్లసిరు తుడుచుకుంటున్న ముసలిది, వోదారుస్తున్న మోహనం కళ్లబడ్డారు.

“మీరెవరు?” అని సావిత్రమ్మగారు ప్రశ్నించింది.

“మే మెవరైతే మీకేమమ్మా! మీరేం ఆరుస్తారా. తీరుస్తారా!”

“అల్లా కాదమ్మా! అడిగేను మంచి చెడ్డ. చేతనైతే చేస్తాను. లేకపోతే విచా

రిస్తాము. మీ సంగతికాస్త చెప్పడం ధర్మం గాదూ” అని అంది కలకత్తరుగారి భార్య.

“మీకు విందు చేసినవారు నా పెద్ద కొడుకూ కోడలూ నమ్మా! నా అవస్థ యేమని చెప్పను” అని మెల్లగా అంతా చెప్పింది. మన సుందరి సావిత్రమ్మగార్లు వకరికేసి వకరు చూచుకున్నారు. సావిత్రమ్మగారి మొహాన్న ఆశ్చర్యం కనిపిస్తూంటే రెండో ఆవిడ ముఖం కందగడ్డ లాగయింది. అక్కడికి పాపం ధైర్యం తెచ్చుకుని ఆమె “అబ్బే అది పిచ్చిదండీ. అంచేతే గదిలో పెట్టెము” అని సావిత్రమ్మగారితో అంది. ఇంతవరకూ వచ్చేక సంగతి వాగుతుందా? దొరగార్కి వారి భార్యకు యీ చిన్న దొరగారి వారిదొరసానిగారి సంగతి తెలిసింది. కలకత్తరుగారు భార్యకూడా మంచి యింటివారు. మంచి హృదయం గలవారు. చాలా విచారించేరు. సమయం కనిచెట్టి మన మోహనానికి నాఖరీ యిప్పించేరు. మోహనం తల్లి వేరే హాయిగా కాపురం చేస్తూవుంటూన్నారు. కొంత కాలానికి మన సుందరిప్రభ యింట్లో యెవరు లేకపోవడంవల్ల తన తాబేదార్లమీద పడి అక్కడి నుంచి దొరగారి నోటీసులోకి వెళ్లింది. గోపాలానికి యింటికి దారి చూపించేరు వక చిన్న లంచపు కేసులో.

“మోహనం! అనుభవమీద కాని యేమి తెలియదురా.”

“అన్నయ్యా! జరిగినదానికి చింతించకు. హాయిగా కృష్ణా, రామా అనుకూర్చుని. తక్కింది నేనే చూస్తాను.”